ความสุข..ที่รักษาแผลอุบัติเหตุแนวใหม่

รศ.นพ.พรพรหม เมืองแมน
ศัลยแพทย์ด้านอุบัติเหตุ
Faculty of Medicine Siriraj Hospital
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

บาดแผลจากอุบัติเหตุ จะมีระดับความรุนแรงของอาการบาดเจ็บแตกต่างกันไป โดยทั่วไป การรักษาบาดแผลที่ไม่ลึกมาก เช่น บาดแผลถลอก หรือฉีกขาดซึ่งต้องรักษาด้วยการเย็บแผล แพทย์มักจะนัดผู้ป่วยมาทำแผลอย่างต่อเนื่องทุกวัน และอาจต้องเปลี่ยนวัสดุปิดแผลแทบทุกวันจนกว่าบาดแผลจะหายสนิท หรือมีการตัดไหมที่เย็บไว้ ซึ่งข้อเสีย ผู้ป่วยต้องเจ็บตัว อาจลางานและยังสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย ยิ่งบาดแผลไม่ลึกมาก การเปลี่ยนวัสดุปิดแผลบ่อยๆ อาจทำให้เลือดออกมากขึ้นและแผลหายช้าลง

แต่วันนี้ด้วยเทคโนโลยีที่ก้าวล้ำทางการแพทย์ ทำให้ผู้บาดเจ็บมีทางเลือกในการรักษาแผลมากขึ้น โดยเฉพาะบาดแผลจากอุบัติเหตุไฟไหม้ น้ำร้อนลวก หรือฉีกขาดที่ค่อนข้างตื้น ไม่ลึก จะ **รักษาด้วยวัสดุปิดแผลชนิดพิเศษ** ซึ่งเป็นที่นิยมใช้ในประเทศที่มีความก้าวหน้าทางการ แพทย์สูง ซึ่งได้ผลเป็นที่น่าพอใจ

แผ่นปิดอย่างไรที่เหมาะกับบาดแผลของผู้ป่วย

1. Acticoat

เป็นแผ่นปิดแผลที่เคลือบด้วยโลหะเงินชนิดเดียวที่ผ่านขบวนการผลิตให้มีอนุภาคขนาดเล็กมาก(Nanocrystalline silver) ทำให้มีปริมาณแร่ธาตุเงินสูง จึงมีฤทธิ์ฆ่าเชื้อแบคทีเรีย และสามารถควบคุมการเกิดเชื้อแทรกซ้อนที่รุนแรงหลายประเภทได้ และยังออกฤทธิ์ต่อเนื่องได้นานอย่างสม่ำเสมอ ซึ่ง Nanocrystalline Silver ยังมีคุณสมบัติช่วยให้แผลหายได้เร็วยิ่งขึ้น

2. Urgotul SSD

เป็นแผ่น Hydrocolloid ที่ฉาบด้วยยาฆ่าเชื้อ silver sulfadiazine (SSD) มีฤทธิ์คลุมเชื้อแบคทีเรีย สามารถลอกออกง่าย ไม่ทำให้เกิดการบาดเจ็บของพื้นแผล ผู้ป่วยจึงไม่ค่อยเจ็บเวลาลอกออก

3. Mepitel

เป็นแผ่นซิลิโคน เมื่อลอกออกจะไม่ติดแผล เหมาะกับบาดแผลที่ไม่ติดเชื้อและใกล้หายดี

แล้ว ถ้าลอกออกแล้วทำความสะอาดบาดแผลแล้ว พบว่าบาดแผลไม่สกปรกมาก สามารถนำปิดกลับเข้าไปใหม่ได้

4. Aquacel Ag

เป็นแผ่น Hydrofiber ที่แทรกด้วยธาตุเงิน (silver) สามารถดูดซับน้ำเหลืองจากแผลได้มาก เหมาะกับแผลที่แฉะ ๆ และ มีการติดเชื้อ กระบวนการทำงาน คร่าว ๆ คือ เชื้อโรคที่ถูกดูดเข้ามาในแผ่นปิดแผลนี้จะถูกทำลายด้วยธาตุเงินที่มีฤทธิ์ในการทำลายแบคทีเรีย เมื่อดูดซับน้ำเหลืองเต็มที่ ตัววัสดุนี้จะกลายเป็นเจล (gel) ลอกออกง่าย

ผู้ป่วยไฟไหม้บริเวณมือ ได้รับการปิดวัสดุทำแผลชนิดใหม่ที่มีคุณสมบัติเร่งการหายของบาดแผล พบว่า 3 วันแผลปิดสนิทดี โดยไม่ต้องลอกแผลเข้าออกบ่อย

ข้อจำกัด

อย่างที่กล่าวไว้ข้างต้น ผู้ป่วยที่ใช้วิธีรักษาข้างต้น จะต้องมีบาดแผลค่อนข้างตื้น เช่น บาดแผลถลอก ไฟไหม้ระดับตื้นๆ หรือบาดแผลไฟไหม้ระดับ 2 ที่ยังมีเนื้อเยื่อชั้นหนังแท้หลงเหลืออยู่บ้าง ถ้าเป็นบาดแผลฉีกขาด หรือบาดแผลที่มีความลึกมาก ๆ และมีเนื้อตายมาก วิธีการรักษาที่เหมาะสม คือ “การทำผ่าตัดเอาเนื้อตายออก” และจะต้องหมั่นมาพบแพทย์ตามนัดทุกครั้งเพื่อติดตามอาการ

นับเป็นทางเลือกใหม่สำหรับผู้มีบาดแผลตื้นได้มีโอกาสรักษา ซึ่งทางหน่วยศัลยศาสตร์อุบัติเหตุ เปิด “คลินิกดูแลบาดแผลไฟไหม้ รวมทั้งบาดแผลอุบัติเหตุและบาดแผลชนิดต่าง ๆ” ทุกวันอังคาร เวลา 9.00 -11.00 **น. ณ** Burn wound clinic **หอผู้ป่วยไฟลวก ตึกอุบัติเหตุชั้น** 4 **สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่** 0 2419 7731 **ได้ในวันเวลาราชการ หรือ** supaparn@hotmail.com